

Bruxelles, 4. lipnja 2021.
(OR. en)

9109/21

**Međuinstitucijski predmet:
2008/0140(CNS)**

**SOC 347
ANTIDISCRIM 65
MI 383
JAI 623
FREMP 143**

IZVJEŠĆE

Od:	Predsjedništvo
Za:	Odbor stalnih predstavnika / Vijeće
Br. preth. dok.:	9108/21
Br. dok. Kom.:	11531/08 - COM(2008) 426 final
Predmet:	Prijedlog direktive Vijeća o provedbi načela jednakog postupanja prema osobama bez obzira na njihovu vjeru ili uvjerenje, invaliditet, dob ili spolnu orijentaciju – izvješće o napretku

I. UVOD

Komisija je 2. srpnja 2008. donijela prijedlog direktive Vijeća kojim se zaštita od diskriminacije na temelju vjere ili uvjerenja, invaliditeta, dobi ili spolne orijentacije želi proširiti na područja izvan zapošljavanja. Nadopunjujući postojeće zakonodavstvo EZ-a¹ u tom području, predloženom horizontalnom direktivom o jednakom postupanju zabranila bi se diskriminacija na navedenim temeljima u sljedećim područjima: socijalnoj zaštiti, što uključuje i socijalno osiguranje i zdravstvenu zaštitu, obrazovanju te pristupu robi i uslugama, što uključuje i stanovanje.

¹ Posebno direktive Vijeća 2000/43/EZ, 2000/78/EZ i 2004/113/EZ.

Velika većina delegacija prijedlog je u načelu pozdravila, a mnoge su poduprle činjenicu da se njime postojeći pravni okvir želi upotpuniti radom na svim četirima temeljima diskriminacije s pomoću horizontalnog pristupa.

Većina delegacija potvrdila je važnost promicanja jednakog postupanja kao zajedničke vrijednosti u EU-u. Nekoliko je delegacija posebice naglasilo važnost prijedloga u kontekstu Konvencije UN-a o pravima osoba s invaliditetom (UNCRCRDP). Međutim, neke delegacije radije bi dale prednost ambicioznijim odredbama u pogledu invaliditeta.

Premda naglašavaju važnost borbe protiv diskriminacije, neke su delegacije u prošlosti dovele u pitanje potrebu za prijedlogom Komisije, koji vide kao narušavanje nacionalne nadležnosti za određena pitanja i smatraju ga oprečnim načelima supsidijarnosti i proporcionalnosti. Neke delegacije također su zatražile pojašnjenja i izrazile zabrinutost, posebno u vezi s nedostatkom pravne sigurnosti, podjelom nadležnosti te praktičnim, financijskim i pravnim učinkom prijedloga.

Dvije delegacije zadržale su opću rezervu u pogledu prijedloga kao takvog.

Zasad su sve delegacije zadržale opću analitičku rezervu na tekst.

Delegacije CZ i DK zadržale su parlamentarnu analitičku rezervu. Iako podupire potragu za kompromisom, Komisija je u ovoj fazi potvrdila svoj izvorni prijedlog i zadržala analitičku rezervu na sve njegove promjene.

Europski parlament donio je svoje mišljenje 2. travnja 2009.² u okviru postupka savjetovanja. Nakon stupanja na snagu Ugovora iz Lisabona 1. prosinca 2009. prijedlog je sada obuhvaćen člankom 19. Ugovora o funkcioniranju Europske unije te je stoga u Vijeću, nakon dobivanja *suglasnosti* Europskog parlamenta, potrebna jednoglasnost.

² Vidjeti dokument A6-0149/2009. Sadašnji saziv Parlamenta izvjestiteljicom je imenovao Alice Kuhnke (SE/Zeleni/Europski slobodni savez).

II. RAD VIJEĆA TIJEKOM PORTUGALSKOG PREDSEDANJA

Portugalsko predsjedništvo predstavilo je početni kompromisni prijedlog koji je 28. svibnja proučila Radna skupina za socijalna pitanja. Prijedlozi predsjedništva u vezi s nacrtom³ usmjereni su na tri glavna otvorena pitanja: 1) *zabrinutost u pogledu supsidijarnosti*, 2) *trošak koji proizlazi iz provedbe odredaba o invaliditetu* i 3) *pravna sigurnost*.

Delegacije su iznijele *preliminarne reakcije* u očekivanju daljnjeg ispitivanja novog teksta. Velika većina delegacija pozdravila je prijedloge predsjedništva u vezi s nacrtom teksta i podržala ponovni pokušaj da se prekine dugotrajni zastoje rješavanjem triju ključnih pitanja. Jedna delegacija izjavila je da tekstom predsjedništva nisu uspješno riješena pitanja koja se odnose na supsidijarnost, područje primjene direktive i troškovne implikacije. Iako su izrazile spremnost za rad na postizanju kompromisa, nekoliko delegacija upozorilo je na svako neopravdano smanjenje razine ambicije iz direktive. Predstavnik Komisije također je upozorio na takvo razvodnjavanje teksta, ali je ipak smatrao da su prijedlozi predsjedništva u pogledu nacra teksta vrlo korisni kao temelj za daljnju raspravu.

a) Pitanja supsidijarnosti (članak 2. stavak 8., članak 3., članak 4.a stavak 2. i članak 7. stavak 1. te uvodne izjave 11., 16., 17.b, 17.f i 17.ga)

Predsjedništvo je u svojim prijedlozima za nacrt nastojalo pojasniti tekst direktive kako bi se u potpunosti pojasnilo da se njome poštuju nacionalne nadležnosti i da se ne zadire u oblikovanje ili sadržaj osobito nacionalnih sustava socijalne zaštite, obiteljskog prava i obrazovnih sustava. Predstavnik Komisije naglasio je da se predložena direktiva odnosi na jednako postupanje, posebno u pogledu pristupa, te da se njome ne mogu regulirati pitanja koja su u nacionalnoj nadležnosti.

³ Dok. 8549/21.

Radna skupina općenito je pozdravila predložene izmjene teksta. Međutim, jedna delegacija izrazila je mišljenje da se novim tekstom nije uspjelo osigurati poštovanje načela supsidijarnosti, posebno u području obiteljskog i privatnog života. Druge su istaknule važnost pronalaženja prave ravnoteže između supsidijarnosti i potrebe da se osigura smisljena zaštita od diskriminacije putem prava EU-a. Neke delegacije također su uvidjele potrebu za dodatnim pojašnjenjem međudjelovanja zabrane diskriminacije i pravâ kao što je sloboda tiska.

b) Troškovi provedbe (članci 4., 4.a i 4.b te članak 15.)

Predsjedništvo je u svojim prijedlozima u vezi s nacrtom pojednostavnilo glavne odredbe o invaliditetu tako što ih je grupiralo pod „razumnu prilagodbu” i uklonilo zasebni članak o „pristupačnosti”, pri čemu je navelo da se odredbama ne dovodi u pitanje pravo Unije o pristupačnosti ili razumnoj prilagodbi u pogledu određene robe ili usluga. Iako je razumna prilagodba i dalje jasna obveza u okviru načela jednakog postupanja, ona ne smije prouzročiti nerazmjerno opterećenje u skladu s tekstom. Osim toga, predsjedništvo je predložilo državama članicama da u iznimnim okolnostima imaju pravo uputiti obrazloženi zahtjev Europskoj komisiji za privremeno izuzeće od zahtjeva za pružanjem razumne prilagodbe. Tim se prijedlogom nastoji odgovoriti na dugotrajnu zabrinutost delegacija u pogledu troškova osiguravanja pristupačnosti stambenih objekata i infrastrukture te vremena potrebnog za nužne izmjene.

Iako je Radna skupina općenito pozdravila pokušaj predsjedništva da pronađe put naprijed, neke su delegacije snažno potvrdile potrebu za zadržavanjem ambicioznih odredaba o invaliditetu u tekstu. Neke su dovele u pitanje brisanje odredaba o pristupačnosti iz operativnog dijela teksta, kao i usklađenost predloženog privremenog izuzeća s Konvencijom UN-a o pravima osoba s invaliditetom, u skladu s kojima se *uvijek* mora osigurati razumna prilagodba, osim ako to dovodi do nerazmjernog opterećenja. Delegacije su stoga smatrale da postoji potreba za opsežnim daljnjim razmatranjem svakog mogućeg privremenog mehanizma izuzeća, uključujući njegova obrazloženja, posebne modalitete koji bi se primjenjivali i kriterije koje bi trebalo ispuniti pri podnošenju zahtjeva za privremeno izuzeće.

c) **Pravna sigurnost (članak 1., članak 2. stavci 2., 7., i 7.a, članak 4.a stavci 4. i 5. i članak 12. stavak 3. te uvodne izjave 19.ca, 19.cb, 19.cc, 19.d i 20.aa)**

Predsjedništvo je u svojim prijedlozima za nacrt nastojalo poboljšati pravnu sigurnost pojašnjavanjem određenih pojmova ili njihovim uklanjanjem iz teksta. Na primjer, pojam višestruke diskriminacije pojašnjen je uvođenjem novog teksta kojim se opisuje i određuje moguća kombinacija temelja u okviru tog koncepta, čime se strože odražava posebno područje primjene direktive o kojoj se raspravlja. Izbrisana su upućivanja na „diskriminaciju na temelju povezanosti”, koja je već obuhvaćena sudskom praksom Suda EU-a, i na „diskriminaciju na temelju pretpostavke”.

Iako je Radna skupina pozdravila potragu za poboljšanom pravnom jasnoćom, neke su delegacije dovele u pitanje brisanje diskriminacije na temelju povezanosti i diskriminacije na temelju pretpostavke iz teksta. Predloženo je da se istraže druga rješenja, uključujući moguće upućivanje na relevantnu sudsku praksu EU-a u uvodnim izjavama.

(d) **Ostala pitanja**

Za niz drugih pitanja bit će također potrebna daljnja rasprava. Ona obuhvaćaju razgraničenje područja primjene (uključujući supsidijarnost u kontekstu socijalne zaštite), odredbe o mogućim objektivno opravdanim razlikama u postupanju na temelju dobi ili zdravstvenog stanja te terminologiju koju treba upotrebljavati u kontekstu pozitivnog djelovanja, uključujući „povlašteno” postupanje u odnosu na „različito” postupanje i pojam „zaštićene skupine”.

III. ZAKLJUČAK

Tijekom portugalskog predsjedanja postignut je konkretan napredak u vezi s pitanjima o kojima se raspravljalo. Iako je većina delegacija općenito pozdravila prijedloge nacrta predsjedništva, bit će potreban daljnji tehnički rad i politička rasprava prije nego što se u Vijeću postigne potrebna jednoglasnost.